

Svetski Dan delirijuma

15. mart 2017

Šta je delirijum?

Delirijum (akutna "konfuzija") je sindrom koji dovodi do akutnog i brzog opadanja funkcija mozga. Uključuje: smanjenu koncentraciju, uspavanost, uzrujanost ili agitaciju, a ponekad halucinacije ili poremećaje uverenja. Delirijum se može razviti u periodu od nekoliko sati do nekoliko dana.

Šta je uzrok delirijumu?

Akutna internistička oboljenja, oboljenja mozga, traumatske povrede (npr. polomljen kuk), hirurške operacije, psihološki stres (kao što je promena okoline), negativne posledice lekova ili povlačenje određenih lekova mogu da izazovu delirijum.

Ko može da oboli od delirijuma?

Svako može da oboli od delirijuma. Pozno doba i demencija povećavaju verovatnoću nastanka delirijuma.

Da li je delirijum isto što i demencija?

Delirium se razlikuje od demencije. Delirium je akutno stanje i obično traje relativno kratko (20% delirijuma traje duže). Demencija se razvija mnogo sporije (meseima) i progresivnog je toka pa se pacijent ne oporavlja (za razliku od delirijuma). Pacijenti koji imaju delirijum često mogu biti pospani ili imati psihozu.

Ako je delirijum reverzibilan, zašto je onda bitan?

Iako jako kratko traje, delirijum ima negativan uticaj na oporavak od oboljenja, povećava mogućnost gubitka samostalnosti kao i razvijanje demencije i konacno smrt. Delirijum može biti jako stresan za pacijente koji imaju zastrašujuće misli, kao što su razmišljanja o tome da su u zatvoru ili u smrtnoj opasnosti. Porodice i staratelji su isto zastrašeni delirijumom i stanjem pacijenta.

Kolika je učestalost delirijuma?

1 od 4 starija pacijenta u bolnici će oboleti od delirijuma.

Kako se delirijum leči?

Dva najznačajnija tretmana su da se neodložno leči osnovna bolest koja je dovela do delirijuma i ustanove lekovi koji su izazvali delirijum. Nekad je potrebno lečiti psihozu kao i primeniti osnovne mere koje potpomažu oporavak mozga.

Koliko smo dobri u dijagnostici i lečenju delirijuma?

Delirijum jos uvek nije dijagnostikovao u vecini slucajeva. To znači da je lečenje često neadekvatno. Na žalost, dosta zdravstvenih radnika ne zna dovoljno o delirijumu.

Šta mogu učiniti?

Dijagnostikujte ga i nazovite pravim imenom – delirijum. Lečite akutno oboljenje urgentno. Optimizujte fiziologiju pacijenta. Dijagnostikujte i lečite psihozu. Korigujte, koliko je moguće, sve nedostatke čula. Držite pacijenta pokretnim. Obezbedite mirno okruženje. Podržite prirodan način spavanja. Saopštite dijagnozu pacijentu i njegovoj porodici. Delirijum se može delimično sprečiti optimizacijom fiziologije pacijenta (npr. Izbegavati dehidraciju), orijentacijom pacijenta u vremenu i prostoru, brzim tretmanom akutne bolesti, korigovanjem nedostataka čula ili promovisanjem prirodnog načina spavanja.

